

Werken in besloten ruimten

- Wat wordt verstaan onder (werken in) besloten ruimten?
- Wat zijn de risico's van werken in besloten ruimten?
- Wat voor werkzaamheden worden uitgevoerd in besloten ruimten?
- Wat zegt de wet?
- Wat kunt u doen?

Wat wordt verstaan onder (werken in) besloten ruimten?

Een besloten ruimte is een moeilijk te betreden werkplek, ook voor hulpverleners, en is slecht te ventileren. Het is er krap, vaak donker en er zijn weinig vluchtmogelijkheden. Vaak is er onvoldoende zuurstof of er zijn gevaarlijke stoffen aanwezig die bij werkzaamheden zijn vrijgekomen.

Voorbeelden van besloten ruimten zijn:

- kelders;
- installatieruimten;
- kruipruimten onder vloeren;
- ketels en opslagreservoirs;
- rioolstelsels;
- putten en sleuven;
- pijpleidingen.

Voorbeelden van werkzaamheden die in deze ruimten worden uitgevoerd zijn onderhouds- en schoonmaakwerkzaamheden, reparaties en inspecties.

Wat zijn de risico's van werken in besloten ruimten?

Vooral de slechte toegankelijkheid voor hulpverlening en de slechte ventilatie maken het werken in besloten ruimten gevaarlijk. Gevaren die kunnen optreden bij het werk zijn:

- gevaar voor verstikking;
- gevaar voor brand- en explosie;
- gevaar voor bedwelmeling of vergiftiging;
- gevaar voor elektrocutie;
- gevaar voor beknelling;
- gevaar voor verwonding door vallen, vallende voorwerpen of bewegende machinedelen.

Omstandigheden waardoor de gevaren kunnen toenemen, zijn bijvoorbeeld:

- vuile en gladde trappen die de kans op vallen en gewond raken, verhogen;
 - niet opgeruimde gereedschappen en materialen die de kans op struikelen, verhogen;
 - een hoge temperatuur waardoor gevaarlijke stoffen sneller verdampen en zo de kans op brand of explosie toeneemt.
 - het ontbreken van goede verlichting.
-

Wat voor werkzaamheden worden uitgevoerd in besloten ruimten?

Werkzaamheden die in besloten ruimten worden uitgevoerd, zijn bijvoorbeeld:

- het aanbrengen van isolatievloeren en leidingen
- het uitvoeren van reparaties of veranderingen aan leidingen en/of installaties
- het uitvoeren van controles van leidingen en installaties.

Wat zegt de wet?

Voordat u in een besloten ruimte gaat werken, moet u voorlichting en instructie krijgen van uw direct-leidinggevende over de gevaren, de maatregelen die moeten worden genomen en de te volgen procedures.

Wat kunt u doen?

Om veilig in een besloten ruimte te kunnen werken, moet u een aantal maatregelen nemen, zoals:

Vorbereidingsfase

- ga pas werken in een besloten ruimte nadat is vastgesteld dat de ruimte veilig is (bijvoorbeeld vrij van gassen en dampen; leidingschachten voorzien van "doorvalbeveiligingen" ter hoogte van de vloeren);
- sluit alle leidingen die op de besloten ruimte uitkomen af voordat het werk begint;
- zorg voor een vrije toegang naar de werkplek. Toegangswegen en omgeving moeten worden vrijgehouden van materialen, gereedschappen en materieel;
- zorg dat de besloten ruimte vóór en tijdens de werkzaamheden wordt geventileerd;
- voorkom of beperk de tijd die u in een besloten ruimte moet doorbrengen. Monteer constructies bijvoorbeeld zoveel mogelijk buiten de besloten ruimte;
- plaats apparatuur en machines, zoals elektrische motoren, dieselmotoren en compressoren zo ver mogelijk van de besloten ruimte. Zo wordt voorkomen dat vloeistoffen, gassen, dampen of vonken in de besloten ruimte terechtkomen;
- zorg dat u weet welke afspraken uw werkgever heeft gemaakt over de hulpverlening. Vraag uw werkgever ernaar of maak zelf afspraken met uw werkgever.

Tijdens het werk

- zorg dat u weet wie uw werkgever heeft aangesteld als toezichthouder/veiligheidswacht. Die persoon moet in geval van nood hulp verlenen en bewaakt dat de toegang tot de besloten ruimte open blijft;
- plaats tijdens de werkzaamheden afzettingen en markeringen bij de besloten ruimte en zet het waarschuwingsbord 'Gevaar, niet betreden, besloten ruimte' bij de toegang tot de ruimte;
- gebruik alleen explosievrije elektrische apparatuur en verlichting. Alle apparatuur moet van veilige spanning zijn voorzien (50 V wisselspanning of maximaal 120 gelijkspanning). Accugereedschap is natuurlijk ook veilig;
- lassen en branden verbruikt zuurstof, zorg dus voor voldoende luchttoevoer en bescherm brandbare materialen/bouwdelen (zoals isolatie van de vloer);
- draag persoonlijke beschermingsmiddelen:

- o harnasgordel, het dragen hiervan is verplicht. Denk erom dat u een hand aan de lijn houdt (bijvoorbeeld via een polsbandje);
- o ademhalingsbescherming als er gevaar is voor verstikking, bedwelming of vergiftiging. Welke ademhalingsbescherming moet worden gedragen is afhankelijk van welke stoffen of gassen er in de ruimte aanwezig zijn. Vraag uw werkgever wat het resultaat is van de meting die hij hiernaar moet (laten) uitvoeren. Let op: vanwege mogelijk zuurstoftekort mogen filtermaskers niet worden gebruikt in een besloten ruimte!;
- o beschermende kleding;
- o handschoenen;
- o veiligheidsschoenen of -laarzen;
- o veiligheidshelm;
- o oogbeschermingsmiddelen;
- o gehoorbescherming.

Bij explosiegevaar moeten uw kleding en schoenen antistatisch zijn. Daarnaast moet uw overall een lichte, opvallende kleur hebben zodat u goed zichtbaar bent voor degene die buiten toezicht houdt.